

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmando ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

4. Finis enim legis Christus ad iustitiam omni credenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

4. Finis enim legis Christus ad iustitiam omnium credentium.

Quem his verbis veram causam aperte Apostolus, cur Iudei, secundum legem iustitiam, in legem iustitiae non peruererint; & cur, iustitiam suam statuere volentes, iustitia Deorum subiecti; hanc veram causam artificiosi invertit & auertit Caluinus, ut aliam a suis ad inuentam callide introducat, quasque germana prolem sufforatus, supposititu sum fœtum sagarum more obrudat. Occam (inquit) obiectioni Apostolus que contraria moueruntur. Videri enim poterant Iudei rectam viam tenere, quia in legis iustitiam incubuerant. Hanc falso rationem refellere necesse habuit, quod hic facit. Hec hactenus recte. Nunc fraudem aduerte. Indicat enim legis preposterum interpretem esse, qui per eius opera iustificari querit. hic fallit, hic impunit lectori Caluinus. Non ideo Iudei rectam viam non tenuerunt in legis iustitiam incumbendo, quia per opera legis iustificari volebant, sed quia sine fide & gratia Christi per opera legis iustificari se posse existimabant, quia suam iustitiam statuere volebant, non Dei iustitiam. Quæ omnia superius ostensa sunt; nec in his verbis hoc Paulus agit, sed causam dare vult, cur absque fide Christi iustitiam legis aequi non poterant, vicuque in eam incumberent. Nempe quia Christus est finis & perfectio legis ad iustitiam omni credenti, id est, lex ad iustitiam

Caluinii
impostern
adherenda

Fidei ne
cessitas ad
iustitiam
legis pro-
batur.

nam non perficitur neque impletur, nisi credente in Christum, & per gratiam Christi postea latius explicabimus. Per nos nunc in Caluini corruptelis à textu catholicō longissimè abarcendis. Volens vobis quod dixerat, subnecetit: *Quoniam in ex data est, que nos ad aliam iustitiam manu-
batur. Iterum fallit impostor. Data est lex ad Impostura
Caluini
vt suprà Apostolus dixit) & vt, qm alia.
vnt eam, viueret in ea; sicut statim dicet.
Rō. 7. 10.
Infrā v. 5.*

*Hic est finis legis datae, & ob quem lex est
data sed hēc nō est virtus, facultas, aut effica-
cie legis datae. Lex non est data vt iustificare; id Gal. 3. 21.
Lex quo-
dare sua vi, sua sola externa doctrina (qua modo ad
tūm iubet, docet, cōminatur, promittit) vitā data.
prolethominem iustum corā Deo reddere,
id est, efficere possit vt homo iustè viuat.
Quare lex est quidē pädagogus ad salutem,
ut perse salutem non adfert; quia per eius
iustitiam seruari mandata non pos-
sunt, ut seruando mandata vitam æternam
iubeamus. Quare lex manuducit nos qui-
modo pädagogus
Lex quo-
dom ad Christum, vt, eius gratia per fidem
imperata, legem possimus implere (quod ad Christū
pāsim docuit S. Augustinus) sed non manu-
ducit nos ad aliam iustitiam, vt vafre & fal-
so affirmat Caluinus, vicinitate verborū le-
giorem decipiens. Manuducit lex ad Chri-
stum, & ad gratiam Christi, vt, ea in nobis
operante, iustitia legis impleatur. Ideo quippe
(ut Augustinus) proponitur iustitia legis, quod lit. cap. 28.
De Spir. &c.*

Q q s quis

qui fecerit eam, vivet in ea ; ut cum quicquid in frumentis suam cognoverit, non per suas vites, ne per literam ipsius legis (quod fieri non potest) sed per fidem concilians iustificatorem, praeueniat, & saepe

¶ vivat in ea. Non manuducit lex ad aliam iustitiam quam quæ ipsius legis iustitia est, quia manuducit ad Christum, cuius gratia lex impletur, & legis iustitia comparatur. *¶* enim lex non euacuatur sed statuitur per fidem (*ad Augustinus*) quia fides impetrat gratiam quæ implatur. Si fides impetrat gratiam quæ implatur, & lex manuducit ad fidem, quia manuducit ad Christum ; profecto non ad aliam iustitiam, sed ad ipsam iustitiam, quam lex docet, debitam obseruationem lex manuducit.

Sed pergamus cum Caluino : Imo quicquid doceat lex, quicquid præcipiat, quicquid promittat, semper Christum habet pro scopo ; ergo in ipsum ducendo sunt omnes partes. Verum hoc totum est,

¶ quia fides in Christum intelligit, quicquid lex docet : gratia Christi impletur & facit, quicquid lex præcipit : meritum Christi prædictum & exhibet, quicquid lex promittit. Sic semper Christum habet pro scopo. Sed alius est Caluini sensus ; ait enim : *Id autem fieri nequit*, quin omni iustitia spoliati, peccati agnitione confusi, ab ipso uno iustitiam gratuitam petamus. Vult ergo neminem Christum pro fine & scopo habere posse, nisi qui turpiter ac feloniter vivat, ut omni virtute vacuus à Christo.

Lex quo-
modo
Christi
habet pro
scopo.

iojustiam expetet. Vult Christū sic esse Caluini
impius & Epica-
tum legis, vt lex ipsa à nemine per gratiam &
scilicet impleatur ; vt cum perpetua legis reus ien-
tatione, in perpetuo statu peccati, no-
tum per perpetuam turpitudinem profitentes,
nihilam in nobis ipsis honestatem aut iusti-
tiam colamus, sed gratuitem à Christo iusti-
ficiam petamus; & eam, quæ in illo erat, no-
tum imputari rogemus. Aduersatur hic sensus
non communis tantum piorum sensui, sed
in diversis Scripturis Euangelicis & Aposto-
licis, quæ Christi aduentum & gratiam in eo Christi ad
potissimum describunt, vt omni deposito uentus ut
peccati affectu, vel vt cum Apostolo certius pleamus.
Quoniam) vt omnem abnegantes impietatem &
sobria desideria, iuste, & pie viuamus in
seculo : quod est omnem iustitiam legis
accuratè obseruare; quando quicquid sobrie,
pudice, ac pie faciendum est, lex divina doceat
et præcipiat. Absurda ergo & impia hac
opus Caluinus dixit.
Nec minus vel absurdula vel impia quæ se-
quuntur. Iudeos (inquit) legem turpuer muti-
lasse apparet, qui reiecta eius anima, mortuum lite-
re corpus arripuerint. Verum quidem hoc de-
betur, sed quomodo literæ corporis mor-
tuorum arripuerint, anima legis reiecta, ab-
surdissime Caluinus explicat. Quamuis enim
(inquit) mercedem lex iustitia sue obseruatoribus
promittat; postquam tamen omnes in reatum conie-
tur, nouam substituit in Christo iustitiam, quæ ope-

183

rum meritis non acquiritur, sed gratis donata fide recipitur. Ita fidei iustitia (quemadmodum videtur primo capite) testimonium à lege habet. Sicutux Caluinum corpus literæ legis est, mercedem promittit tere obseruatoribus iustitiae suæ: anima eius est, omnes in reatum coniçere, & nouam in Christo substituere iustitiam, quæ gratis donata fide accipiatur. Hoc alijs ver-

Lex iuxta Caluinū bis ita efferrri potest: Corpus literæ legis est purum mendaciū, fallax & falsa promissio.

Quam enim promittit obseruatoribus iustitiae suæ mercedem, illam adeò non præstat, vt huiusmodi obseruatores in reatum coniçerent, id est, certæ damnationi subiçerent. Ita non solum lex mendax ac fallax erit, vt fuis Manichæus blasphemias authore Calvino audacter iterum obtrudat, sed & mendax Apostolus erit, qui, vt suprà cap. 7. acceptus, magno studio & econatu legem ab ini- quirate & mendacio assertur. Falsum deniq; erit quod disertis verbis pronunciauit; Peda- res legis iustificabuntur. Iā enim secundum Cal- uinū factores & obseruatores legis in reatum coniçentur, idque ab ipsa lege; atque adeò, vt hic effectus anima legis sit. Hæc sunt por-

Lex non substituit nouam iustitiam tentosa Caluinii paradoxa. Quod lex nouam substituat iustitiam, quæ absque operum me- ritis gratis donata fide recipiatur, multipliciter quoque falsum & absurdum. Neque enim per nos meritis.

aut lex aliquā nouam substituit iustitiam, vt iam ostensum, sed Christi gratia; nec hæc no-

Rom. 2.

donata sibi
am redimere
Sic iusta
mercedem
sue; ani-
micer, &
iam, que
alij ver-
e legis et
remissio
bus iusti-
a prebit,
um con-
cijat. Ita
e, ve suas
Calimo-
mendar
aceperit
ab ini-
n deneg-
it; Pau-
um Cal-
o reatum
ue adeo,
unt por-
nouam
um me-
leipisci-
ne enim
iam, ut
no no-
ua ip-
sustitia absque operū meritis acquiritur,
per operum merita tam acquiritur quam
eretur; noua, inquam, illa iustitia, quam
multi gratia in creditibus operatur, dum
sed lex iubet, illa implere facit. Opus enim
ut Augustinus) quod qui fecerit, vivet in eo, non
iustificato. Iustificatio autem ex fide impe-
nit. Est quidem alia noua iustitia gratis
data, qua iustificatur impius, quem ope-
rum meritis non acquiritur: sed illa cum iu-
stitia legis nihil commune habet: nec de illa
Paulus hoc loco disputat, quum ait, Christū
filium legis ad iustitiam omni credenti. Quum
tamen dicte, omni credenti, intelligit omni iam
in fide iustificato. Huiusmodi enim iam
tamen iustificato, Christus est finis
legis iustitiam; id est, Christus per suam
tum est perfectio & complementum
iustitiam: vel (quod planius dicitur)
tamen perficere & implere legem, ut iustitiae
inde consequatur executio, augmentum;
tame perfectio. Sic haec verba explicantem
audiamus nunc Augustinum, & contra cor-
uptelas Calvinianas hunc adhibeamus ase-
quax. Ipsum (inquit) Non concupisces, & co-
tra mandata legis sancta & bona, sibi tribuebant
iudas; que ut posset homo facere, Deus operatus
in homine per fidem Iesu Christi, qui finis legis est
ad iustitiam omni credenti, id est, cui per Spiritum
incorporeum, factusq[ue] membrum eius, potest quis-
que illo incrementum intrinsecus dante operari tu-
lit. cap. 29.
Christus
quomodo
finis legis
ad iustitiam
De Spir. &
lit. cap. 29.

finiam. Sic & hoc sensu finis legis Christi
est ad iustitiam, quia facit Christus impletum
legem ad iustitiam. Facit autem Spiritus
gratiae suae, quem credentibus impertit. Si

x. Tim. 1. alibi ab Apostolo dicitur, *Finis praecepto charitas,* quia videlicet facit charitas ut praeceptum impleatur: quo etiam sensu iterum dicit, *Plenitudo legis dilectio:* de quibus vobis postea cum Caluino iustandum erit. Quomodo vero fidei iustitia a lege testimonium habeat, supra contra Caluinum cap. 1. disputauimus.

5. *Moyses enim scripsit, quoniam iustitium quod ex lege est, qui fecerit homo, vivet in ea.* Quod
6. *autem ex fide est iustitia, sic dicit: Ne derelinquas in corde tuo, Quis ascendet in calum? neque Christum deducere. Aut quis descendat in abyssum? hoc est Christum a mortuis renuntiat.* Sed quid dicit Scriptura? Propè est verbum
7. *in ore tuo, & in corde tuo. Hoc est verbum*
8. *fidei quod prædicamus.*

Placuit hic unus locus supra modum Caluino, qui de eo gloriabundus habet in modum in sua Institutione scribit: *Iustitiam insignis, & qui nos a multis difficultatibus explicare queat, si intelligamus, eam, quae nobis per Evangelium datur, iustitiam, legis conditionibus solam esse. Vides enim quod legis & Evangelii distinctione facit Apostolus, quod illa operibus iustitiam induat, hac extra operum subсидium gratitatem induit.*

*Lip. 5. c.
11. n. 17.*